

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 10.07.2025
Sayı : 1304

10/2941

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gerekçesi ekte sunulan, pestisit kullanımının başta halk sağlığı olmak üzere tarımsal üretim ve çevre üzerindeki etkilerinin bütün yönleriyle araştırılarak gerekli önlemlerin alınması ve yarattığı sorunların tespiti ile incelenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. maddesi ve TBMM içtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederiz.

Talib ÖZCAN

Düzce Mr.

[Signature]

Uğur BAYRAK TUFAN

Artvin Mr.

Gülcan KİS

Mersin Mr.

[Signature]

Ahmet Tenki Bulutlu

Manisa Mr.

[Signature]

İzzet AKBULUT

Burdur Milletvekili

Ömer Fethi Göner

Nagla

[Signature]

Deniz Demir

Ankara Mr.

Deniz Demir

Vecdi Rindopulu

Kırıkkale Mr.

[Signature]

Hüseyin YILDIZ

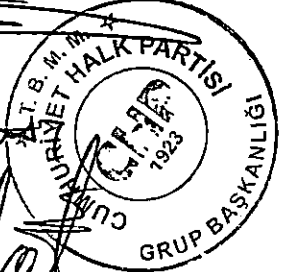
Adana Mr.

[Signature]

Malir Poul

İzmir

Malik Poul

GENEL GEREKÇE

2025 yılı ocak ayından itibaren ihraç edilen çok sayıdaki tarım ürünü üzerinde yapılan laboratuvar analizleri sonucunda yüksek pestisite rastlanarak geri gönderilmesi, global bazı araştırmalar sonucunda ise Türkiye’de market ve pazarlarda satışa sunulan tarım ürünlerinin yaklaşık üçte birinde pestisit bulunması, doğrudan insan sağlığını etkileyen bu maddenin iç pazarda serbest dolaşımında olduğunu gözler önüne sermiştir.

Gıda ve Yem İçin Hızlı Alarm Sistemi’nin 2024 verilerine göre ülkemiz pestisit kalıntısı sebebiyle geribildirim yapan ikinci ülke konumunda bulunmaktadır. Bu zehirli ve yasaklı maddelerin piyasaya nasıl sürüldüğü, temin süreci ve kullanım alanlarına dair kamuoyunda ciddi anlamda endişe hakimdir. Pestisit kalıntılarının insan sağlığına doğrudan etkileri; karaciğer, böbrek hastalıkları, sinir sistemi ve merkezi sinir sistemi üzerindeki tahribatları, özellikle büyüme çağındaki çocuklarda gelişim bozuklukları, akciğer hastalıkları ile bir çok kanser türleriyle ilişkilendirilmektedir.

Pestisit kalıntısı tespit edilen ürünler ihraç olunan ülkelere geriye iade edilmekte. Fakat her ne kadar inkar edilse de bu ürünlerden başta raf ömrü uzun olan kuru meyveler, fındık, fıstık, Antep fıstığı gibi ürünler ihraç eden firmanın beyanı ile iç pazara sunulabilmektedir. İlgili bakanlık pestisit kalıntılarını önlemeye yönelik Eylem Planı açıklamış ancak sonuçlar ülkemiz piyasasında şeffaf olarak paylaşılmamaktadır. İhraç ürünlerinde ise bu veriler açıkça bilinmektedir.

Bu bağlamda; yukarıda ifade edildiği üzere idare tarafından gerekli denetimlerin yapılması, denetimi yapılmayan tarım ürünlerinin başta insan sağlığı ve tarım alanları olmak üzere, ekolojik sisteme verdiği zararın her geçen gün arttığı göz önünde bulundurularak gerekli önlemlerin alınması ivedidir. Tarımsal ihracat ürünlerinin gümrüklerden dönmesi pestisit kullanımının ne derece yüksek olduğunu gözler önüne sermektedir. İade edilen ürünlerin hangi iş ve işlemlere tabi tutulduğu ve imha süreciyle ilgili spekülasyon iddiaların da araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa’nın 98. maddesi ve TBMM içtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederim.

1304 Sayılı meclis Arzı.

[illegible]